

Evropská rada

**Brusel 23. března 2023
(OR. en)**

EUCO 4/23

**CO EUR 3
CONCL 2**

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Předmět:	Zasedání Evropské rady (23. března 2023) – závěry

Delegace naleznou v příloze závěry, které přijala Evropská rada na výše uvedeném zasedání.

Na zasedání Evropské rady proběhla výměna názorů s generálním tajemníkem OSN Antóniem Guterresem.

*

* *

I. UKRAJINA

1. Evropská rada znovu důrazně odsuzuje válečnou agresi Ruska vůči Ukrajině, jež představuje zjevné porušení Charty OSN, a připomíná, že Evropská unie neochvějně podporuje nezávislost, svrchovanost a územní celistvost Ukrajiny v rámci jejích mezinárodně uznaných hranic i její přirozené právo na sebeobranu proti ruské agresi.
2. Evropská rada vítá rezoluci Valného shromáždění OSN o „zásadách Charty Organizace spojených národů, jež jsou základem komplexního, spravedlivého a trvalého míru na Ukrajině“, která byla přijata s širokou podporou mezinárodního společenství. Opětovně vyjadřuje podporu mírovému programu prezidenta Zelenského. Evropská unie bude s Ukrajinou nadále spolupracovat na desetibodovém mírovém plánu.
3. Rusko musí svou agresi ukončit a okamžitě, zcela a bezpodmínečně stáhnout veškeré své vojenské síly i zástupné síly z celého území Ukrajiny v rámci jejích mezinárodně uznaných hranic. Musí být dodržováno mezinárodní humanitární právo, včetně práva týkajícího se zacházení s válečnými zajatci. Evropská rada co nejdůrazněji odsuzuje sexuální a genderově podmíněné násilí. Rusko musí okamžitě zajistit bezpečný návrat Ukrajinců, kteří byli násilně přesunuti nebo deportováni do Ruska, zejména dětí. V této souvislosti bere Evropská rada na vědomí zatýkácí rozkazy, které Mezinárodní trestní soud nedávno vydal na prezidenta Ruska a jeho komisařku pro práva dětí za válečný zločin nezákonné deportace a přesunu ukrajinských dětí z okupovaných oblastí Ukrajiny do Ruska.

4. Rusko musí okamžitě ukončit činnosti ohrožující bezpečnost a zabezpečení civilních jaderných zařízení na Ukrajině. Evropská unie plně podporuje činnost Mezinárodní agentury pro atomovou energii.
5. Evropská unie je pevně odhodlána zajistit plnou odpovědnost za válečné zločiny a ostatní nejzávažnější trestné činy spáchané v souvislosti s válečnou agresí Ruska vůči Ukrajině, mimo jiné ustavením vhodného mechanismu pro stíhání zločinu agrese, které je předmětem zájmu mezinárodního společenství jako celku. V této souvislosti Evropská rada vítá dohodu o zřízení nového mezinárodního střediska pro stíhání zločinu agrese vůči Ukrajině (ICPA) v Haagu, které bude napojeno na stávající společný vyšetřovací tým podporovaný agenturou Eurojust. Znovu zdůrazňuje, že podporuje vyšetřování vedené žalobcem Mezinárodního trestního soudu. Evropská rada vítá nadcházející jednání o nové úmluvě o mezinárodní spolupráci při vyšetřování a stíhání genocidy, zločinů proti lidskosti, válečných zločinů a ostatních mezinárodních zločinů.
6. Evropská unie je i nadále odhodlána udržovat a zvyšovat kolektivní tlak na Rusko, a to i prostřednictvím případných dalších omezujících opatření, a společně s partnery pokračovat v práci na cenovém stropu pro ropu. Evropská rada zdůrazňuje význam a naléhavost zintenzivnění úsilí o zajištění účinného provádění sankcí na evropské i vnitrostátní úrovni a je pevně odhodlána účinně předcházet obcházení sankcí ve třetích zemích a ze strany třetích zemí a bojovat proti němu. Evropská rada vyzývá Radu a Komisi, aby posílily veškeré nezbytné donucovací nástroje a společně s členskými státy za tímto účelem vypracovaly plně koordinovaný přístup. Evropská unie zintenzivní svou spolupráci s partnery v boji proti nepravdivým ruským narativům a dezinformacím o válce.

7. Evropská unie stojí neochvějně a v plné míře po boku Ukrajiny. Bude Ukrajině a jejímu lidu i nadále poskytovat významnou politickou, hospodářskou, vojenskou, finanční a humanitární podporu, a to tak dlouho, jak bude třeba. Evropská unie a členské státy zintenzivňují své úsilí, aby pomohly pokrýt naléhavé vojenské a obranné potřeby Ukrajiny. Evropská rada při zohlednění bezpečnostních a obranných zájmů všech členských států vítá dosažení dohody v rámci Rady ohledně urychlené dodávky pozemní a dělostřelecké munice Ukrajině a v případě, že o to bude požádáno, i raketových střel, mimo jiné prostřednictvím společného nákupu a uvolnění odpovídajících finančních prostředků, a to i prostřednictvím Evropského mírového nástroje, s cílem poskytnout během příštích dvanácti měsíců v rámci společného úsilí 1 milion kusů dělostřelecké munice, aniž je dotčena zvláštní povaha bezpečnostní a obranné politiky některých členských států.
8. Evropská unie je i nadále odhodlána podporovat obnovu, oživení a rekonstrukci Ukrajiny v koordinaci s mezinárodními partnery. V této souvislosti Evropská rada opětovně zdůrazňuje, že EU zcela podporuje ustavení mezinárodního mechanismu pro evidenci škod, které Rusko způsobilo. Evropská unie spolu s partnery bude nadále zvyšovat úsilí směřující k tomu, aby byl zmrazený a imobilizovaný ruský majetek využíván na obnovu Ukrajiny a pro účely reparací, a to v souladu s právem EU a mezinárodním právem.
9. Evropská rada vítá odhodlání Ukrajiny a její úsilí v oblasti reforem a v souladu se svými předchozími závěry, zejména ze dne 23. a 24. června 2022, zdůrazňuje význam procesu přistoupení Ukrajiny k EU.
10. Evropská unie bude i nadále poskytovat veškerou relevantní podporu Moldavské republice, včetně podpory s cílem posílit odolnost této země, její bezpečnost, stabilitu, ekonomiku a dodávky energie vzhledem k destabilizujícím činnostem vnějších aktérů, jakož i podporu na její cestě k přistoupení k Evropské unii. Evropská rada vyzývá Komisi, aby před jejím příštím zasedáním předložila balíček podpory.

11. Evropská rada odsuzuje pokračující vojenskou podporu válečné agrese Ruska ze strany Íránu a Běloruska. Naléhavě vyzývá všechny země, aby válečné agresi Ruska neposkytovaly materiální ani jinou podporu.
12. Válečná agrese Ruska vůči Ukrajině a jeho zneužívání potravin jakožto zbraně narušily globální potravinové zabezpečení. V této souvislosti bere Evropská rada na vědomí prodloužení Černomořské obilné iniciativy OSN. Tato iniciativa, jakož i trasy solidarity EU a ukrajinský program Obilí z Ukrajiny mají zásadní význam pro posílení globálního potravinového zabezpečení. Zdůrazňuje, že je třeba zajistit trvalou dostupnost a cenovou dostupnost zemědělských produktů pro nejpotřebnější země.

II. KONKURENCESCHOPNOST, JEDNOTNÝ TRH A EKONOMIKA

13. S ohledem na stále složitější výzvy (změna klimatu, geopolitická situace, ceny energie, opakované otřesy dodavatelských řetězců, demografické trendy, nedostatek pracovních sil, rozdíly v růstu a inovacích) buduje Evropská unie silnou ekonomiku, která obstojí i v budoucnu a zajistí dlouhodobou prosperitu. To v zájmu zvýšení produktivity a růstu v rámci celé hospodářské základny našeho kontinentu vyžaduje integrovaný přístup ve všech oblastech politiky, kombinující prohloubený jednotný trh a posílené průmyslové, zemědělské a obchodní politiky.

Evropská unie si zajistí konkurenceschopnost posílením své odolnosti a produktivity, usnadněním financování, zaměřením úsilí na cenově dostupnou energii, snížením svých strategických závislostí, investicemi do dovedností budoucnosti a přizpůsobením své hospodářské, průmyslové a technologické základny ekologické a digitální transformaci, přičemž nesmí být nikdo opomenut.

Evropská rada vyzývá Radu a Komisi, aby pokročily v práci na všech těchto aspektech a aby ji před jejím zasedáním v červnu 2023 informovaly o pokroku. Rada se rovněž vyzývá, aby na základě informací Komise, včetně klíčových ukazatelů výkonnosti, každoročně posuzovala pokrok.

Jednotný trh a dlouhodobá konkurenceschopnost a produktivita

14. Jednotný trh je od svého vzniku před třemi desetiletími základem prosperity Evropy a zlepšil život jejích občanů. Jeho sociální rozměr je ústředním prvkem vysoce konkurenceschopné sociálně tržní ekonomiky. V průběhu let vedl jednotný trh k podstatnému nárůstu obchodu mezi členskými státy a stal se odrazovým můstkem pro vstup evropských podniků na světové trhy. Kromě toho, že jednotný trh významně přispívá k růstu a konkurenceschopnosti, přináší rovněž užitek evropským občanům v podobě vysokých sociálních a environmentálních standardů a silné ochrany spotřebitele, což z Evropy v globálním měřítku činí autoritu v oblasti standardů.
15. Evropská rada podporuje obnovený důraz na prosazování stávajících pravidel jednotného trhu a na odstraňování překážek, jak je navrženo ve sdělení Komise „30 let jednotného trhu“. Dobře fungující jednotný trh má i nadále zásadní význam pro úspěch ekologické a digitální transformace, pro náš budoucí růst a pro hospodářskou, sociální a územní soudržnost. Evropská rada vyzývá k přijetí ambiciózních opatření s cílem dokončit jednotný trh, zejména v digitální oblasti a v oblasti služeb, a řešit slabá místa odhalená nedávnými krizemi a zároveň tak zajistit rovné podmínky na domácí i celosvětové úrovni. Zvláštní pozornost by měla být věnována malým a středním podnikům.
16. Na základě sdělení Komise „Dlouhodobá konkurenceschopnost v EU – výhled po roce 2030“ Evropská rada vyzývá k dosažení pokroku v těchto oblastech:
 - a) Právní prostředí podporující růst
 - zjednodušit obecné právní prostředí a snížit administrativní zátěž, mimo jiné urychlením povolovacích postupů, prováděním testů konkurenceschopnosti u nových legislativních návrhů a podstatně větším využíváním digitálních řešení (jako je elektronická identifikace a strojově čitelné a standardizované údaje). Měly by být racionalizovány požadavky na podávání informací, zejména ve všech právních předpisech EU v environmentální, digitální a hospodářské oblasti;

- účinně prosazovat pravidla jednotného trhu v zájmu sblížení právních předpisů ve všech odvětvích, včetně služeb;
- na vnitrostátní úrovni i na úrovni EU zvýšit úsilí o omezení překážek bránících přeshraničnímu podnikání a pokročit v práci, pokud jde o přístup k léčivým přípravkům ve všech členských státech, a současně rovněž posílit pobídky pro investice do inovací.

b) Investice

- prohloubit unii kapitálových trhů, odstranit zbývající překážky pro přeshraniční financování, usnadnit přístup k soukromému kapitálu pro investice, zejména pro malé a střední podniky, a mobilizovat jej. Evropská rada vyzývá Evropský parlament a Radu, aby práci na legislativních návrzích v této oblasti dokončily před koncem stávajícího legislativního cyklu;
- zajistit plnou mobilizaci dostupného financování a stávajících finančních nástrojů a využívat je flexibilněji, díky čemuž bude možné poskytovat včasnou a cílenou podporu ve strategických odvětvích, aniž by byly dotčeny cíle politiky soudržnosti. Evropská rada připomíná, že vzala na vědomí záměr Komise navrhnout před létem 2023 Evropský fond suverenity na podporu investic ve strategických odvětvích;
- posílit klíčové ekosystémy, a tím zajistit bezpečné, stabilní a udržitelné dodavatelské řetězce pro souběžnou transformaci;
- zlepšit konektivitu v rámci jednotného trhu pro všechny členské státy, mimo jiné rozvojem a modernizací infrastruktury a propojení v oblasti dopravy a energie, a to i sítí.

c) Výzkum a inovace

- motivovat k inovacím a zaměřit se na oblasti s vysokým potenciálem růstu;
- zvýšit investice do výzkumu a vývoje, aby bylo dosaženo cíle veřejných a soukromých výdajů ve výši 3 % HDP;
- usnadnit uvádění inovativních produktů a služeb na trh, mimo jiné využíváním regulačních pískovišť.

d) Digitalizace

- využít hodnotu dat v Evropě při současném zajištění soukromí a bezpečnosti a využít řešení reálnočasové ekonomiky;
- podporovat zavádění digitálních nástrojů v celé ekonomice a zvýšit v Evropské unii podporu pro podniky a správní orgány, aby si udržely vedoucí postavení v oblasti umělé inteligence, kvantové výpočetní techniky, mikroelektroniky, sítě 6G, webu 4.0 a kybernetické bezpečnosti.

e) Dovednosti

- za účelem řešení problémů nedostatku pracovních sil a transformace pracovních míst, rovněž v souvislosti s demografickými výzvami, rozvíjet dovednosti a propojovat je s atraktivními a kvalitními pracovními místy, zvýšit zapojení žen a mladých lidí a podporovat odborné vzdělávání a přípravu.

f) Oběhovost

- podpořit přechod na oběhovější hospodářství s cílem zlepšit udržitelnost, snížit vstupní náklady pro průmysl EU a snížit závislost na primárních surovinách, mimo jiné i využitím příležitostí, které skýtá bioekonomika.

Průmyslová politika

17. Evropská rada posoudila pokrok v různých oblastech činnosti. Vyzývá k pokračování práce na návrzích aktu o průmyslu s nulovými čistými emisemi a evropského aktu o kritických surovinách a bere na vědomí dočasný krizový a transformační rámec státní podpory.

Obchodní politika

18. Evropská rada vedla strategickou diskusi o geopolitických aspektech obchodu a zdůraznila přínos obchodní politiky ke konkurenceschopnosti EU.

Koordinace hospodářských politik

19. Evropská rada potvrzuje:
- závěry Rady ze dne 14. března 2023 o přezkumu správy ekonomických záležitostí;
 - politické priority uvedené v roční analýze udržitelného růstu a vyzývá členské státy, aby tyto oblasti zohlednily ve svých národních programech reforem a v programech stability nebo konvergenčních programech;
 - návrh doporučení Rady týkajícího se hospodářské politiky eurozóny.

III. ENERGETIKA

20. Evropská rada zhodnotila opatření přijatá s cílem řešit vysoké ceny energie, snížit poptávku po plynu, zajistit bezpečnost dodávek a postupně ukončit závislost na ruských fosilních palivech.

21. Ačkoli se energetická situace v Evropské unii zlepšila, Evropská rada vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily připravenost a pohotovostní plánování s ohledem na příští období plnění zásobníků plynu a příští topnou sezónu. V této souvislosti naléhavě vyzývá všechny zúčastněné strany, aby plně využívaly mechanismus společného nákupu AggregateEU prostřednictvím energetické platformy EU v zájmu dalšího zlepšení bezpečnosti dodávek plynu za dostupné ceny. Evropská rada vyzývá Komisi, aby urychleně dokončila posouzení mimořádných opatření přijatých v roce 2022 a v případě potřeby navrhla prodloužení jejich uplatňování.
22. Evropská rada vyzývá spolunormotvůrce, aby v zájmu urychlení ekologické transformace včas dosáhli dohody ohledně všech relevantních návrhů a aby neprodleně pokročili v práci na navrhované revizi uspořádání vnitřního trhu EU s elektřinou s cílem zajistit její přijetí do konce roku 2023.

IV. JINÉ ZÁLEŽITOSTI

Migrace

23. Předsednictví Rady a Komise informovaly Evropskou radu o pokroku v provádění jejích závěrů o migraci ze dne 9. února 2023. Evropská rada připomíná, že migrace je evropská výzva vyžadující evropskou reakci, a vyzývá k urychlenému provádění všech dohodnutých bodů. V červnu toto provádění přezkoumá.

Vnější vztahy

24. V reakci na tragické zemětřesení, k němuž došlo dne 6. února 2023, vítá Evropská rada výsledek dárcovské konference na podporu obyvatel Turecka a Sýrie a vyzývá k urychlenému a účinnému vyplacení přislíbené pomoci.

25. Evropská rada vítá dohodu o cestě k normalizaci vztahů mezi Kosovem* a Srbskem, již bylo dosaženo v rámci dialogu zprostředkovaného EU a vedeného vysokým představitelem, včetně její prováděcí přílohy, jako nedílnou součást jejich směřování do Evropy a vyzývá obě strany, aby patřičně a v dobré víře plnily své příslušné závazky.
26. Evropská rada důrazně odsuzuje skutečnost, že přední představitelé běloruské demokratické opozice byli odsouzeni k dlouhým a neodůvodněným trestům odnětí svobody. Vyzývá běloruské orgány k dodržování lidských práv, demokracie a právního státu, ukončení represí, propuštění politických vězňů a respektování menšin.
27. Evropská rada vítá dohodu o Windsorském rámci a očekává, že všechna dohodnutá řešení budou v dobré víře urychleně provedena.

*

* *

Evropská rada vítá letošní konferenci OSN o vodě a její akční program pro vodu. Uznává potřebu posílených opatření na úrovni EU i na celosvětové úrovni v oblasti vody a zdůrazňuje význam strategického přístupu EU k zabezpečení dodávek vody.

* *Tímto označením nejsou dotčeny postoje k otázce statusu a označení je v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN 1244/1999 a se stanoviskem Mezinárodního soudního dvora k vyhlášení nezávislosti Kosova.*